

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА»

(для студентів 1 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня
бакалавр, галузі знань 1401 Сфера обслуговування, напряму підготовки
6.140103 Туризм)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Етика та естетика» (для студентів 1 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, галузі знань 1401 Сфера обслуговування, напряму підготовки 6.140103 Туризм) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: О. К. Садовніков. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 15 с.

Укладач: О. К. Садовніков

Рецензент: д. філософ. н., проф. В. В. Будко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Затверджено на засіданні кафедри філософії та політології, протокол № 6 від 30.01.12 р.

© О. К. Садовніков, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	6
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Етика та естетика».....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
Розподіл обсягу навчальної роботи студента	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	10
2.3.1. План лекційного курсу.....	10
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента.....	11
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	11
2.6. Методи та критерії оцінювання знань з курсу та модуля «Етика та естетика»	13
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення	14

ВСТУП

Курс «*Етика та естетика*» – спрямовано на формування особистості студента з позицій осягнення етичного та естетичного досвіду людства, засвоєння норм та правил суспільної моралі, загальнолюдських та культурних цінностей, розвинення навичок етичної поведінки та сприйняття естетичних надбань людства.

Програма розроблена на основі:

ОКХ ГСВО МОНУ підготовки бакалавра напряму 6.140103 Туризм

ОПП ГСВО МОНУ підготовки бакалавра напряму 6.140103 Туризм

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму 6.140103 Туризм

Розробник програми: доц. Садовніков Олег Костянтинович.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. **Мета та завдання вивчення дисципліни:** на необхідному науково-методологічному рівні надати студентові можливість розібратися в головних положеннях з етики та естетики, надати можливість порозумітися в основних етичних та естетичних вченнях та підходах до сприйняття головних загальнолюдських цінностей. Головним ж слід вважати придбання навичок застосування етичних та естетичних принципів у повсякденності та професійній діяльності.

1.1.2. **Предмет вивчення дисципліни:** етика та естетика як соціальні сфери, розвиток та зміни етичних та естетичних поглядів, сучасні етичні та естетичні положення та їх прояви в суспільстві, найбільш загальні закони і форми етичного та естетичного пізнання, засвоєння і перебудови суспільного життя по законам краси.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Дисципліна **Етика та естетика (ЗН-1,5\54)**

Модуль 1. Етика та естетика.

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Етика.

1.1.1. Етика як наука. Мораль та моральність.

1.1.2. Мораль як явище, що розвивається.

1.1.3. Головні категорії етики.

1.1.4. Етика ділових стосунків. Етикет.

ЗМ 1.2. Естетика.

1.2.1. Естетика як наука.

1.2.1. Категорії естетики.

1.2.2. Мистецтво.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

<p style="text-align: center;">Вміння (за рівнями сформованості) та знання</p>	<p style="text-align: center;">Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально-побутова)</p>	<p style="text-align: center;">Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська)</p>
<p>Репродуктивний рівень. <i>Вміння:</i> дає повні, вичерпні відповіді на програмні запитання; вміє користуватися довідковою літературою. <i>Знання:</i> має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; засвоїв основні етичні та естетичні категорії; знає системну теорію розвитку етичних та естетичних поглядів.</p>	<p style="text-align: center;">Соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.</p>	<p style="text-align: center;">Організаційна, управлінська, виконавська функції.</p>
<p>Алгоритмічний рівень. <i>Вміння:</i> вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; використовувати довідникову літературу; застосовуючи типові методи філософського дослідження, визначити характеристики етичних та естетичних проявів. <i>Знання:</i> знає особливості філософських підходів до аналізу етичної та естетичної сфери життя суспільства, структуру та напрямки розвитку етики та естетики.</p>	<p style="text-align: center;">Виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.</p>	<p style="text-align: center;">Організаційна, управлінська, виконавська функції.</p>
<p>Евристичний рівень. <i>Вміння:</i> демонструє навички творчого мислення, на основі аналізу результатів філософських досягнень щодо етики та естетики, літератури з етичної та естетичної проблематиці, визначає структуру та розвиток етичних та естетичних проявів. <i>Знання:</i> знає специфіку філософського підходу до аналізу етики та естетики з науково-теоретичних та науково-практичних боків.</p>	<p style="text-align: center;">Виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.</p>	<p style="text-align: center;">Організаційна, управлінська, виконавська функції.</p>

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Асмус В. Ф. Вопросы теории и истории эстетики. – М., 1986.
2. Библер В. С. Нравственность. Культура. Современность. – М., 1990.
3. Горелов А.А. Этика: учебное пособие – М.: Флинта: Московский психолого-социальный институт, 2008.

4. Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика. Учебник. – М.: Гардарики, 2003.
5. Гусейнов А, А, Великие моралисты. – М., 1995.
6. Гусейнов А, А., Иррлитц Г. Краткая история этики. – М., 1987.
7. Естетика. Підручник для гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. Л. Т. Левчук. Д. Ю. Кучерюк. Вища школа.-2000.
8. Этика: Навчальний посіб. / В.О. Лозовой, М.І. Панов, О.А. Стасевська та ін; За ред. проф. В.О. Лозового. – К.: Юрінком Інтер, 2002.
9. Кропоткин П.А. Этика. – М., 1991.
10. Левчук Л. Т. Оніщенко О. І. Основы эстетики. – К.:Вища школа.- 2000.
11. Малахов В. Этика. Курс лекцій. 2-е вид. – К.: Вища школа, 2000.
12. Мишаткина Т.В. Этика: Экспресс-курс. – Мн.: ООО «Новое знание», 2003.
13. Словарь по этике / Под ред. А. А. Гусейнова, И. С. Кона. – М., 1989.
14. Сморг Л.О. Естетика. Навч.пос. – К., Кондор 2005
15. Усов В. В. Деловой этикет - Изд.: "Академия", 2008.
16. Швейцер А. Культура и этика. Москва. – 1973.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Етика та естетика»

Мета та завдання вивчення дисципліни: забезпечити науково-методологічний рівень з етики та естетики при підготовці спеціалістів згідно вимогам міністерства освіти України і державним нормативним актам, опанування студентами найбільш загальних законів і форм етичного та естетичного пізнання, формування системи знань з етики та естетики, залучення до фундаментальних етичних та естетичних цінностей, перетворення їх у стійкі переконання та мотиви поведінки.

Предмет вивчення дисципліни: найбільш загальні закони і форми етичного та естетичного пізнання, засвоєння і перебудови суспільного життя за правилами краси.

Дисципліна «Етика та естетика» (ЗН-1,5\54)

Зміст:

Змістові модулі (ЗМ)

ЗМ 1. Этика.

ЗМ 2. Эстетика.

Аннотация программы учебной дисциплины «Этика и эстетика»

Цель и задачи изучения дисциплины: обеспечить научно-методологический уровень по этике и эстетике при подготовке специалистов согласно требованиям министерства образования Украины и государственным нормативным актам, овладение студентами наиболее общих законов и форм этического и эстетического познания, формирование системы знаний по этике и эстетике, приобщение к фундаментальным этическим и эстетическим ценностям, перевод их в стойкие убеждения и мотивы поведения.

Предмет изучения дисциплины: наиболее общие законы и формы этического и эстетического познания, усвоение и организация общественной жизни по законам красоты.

Дисциплина «Этика и эстетика» (ЗН-1,5\54)

Содержание:

Содержательные модули (СМ):

СМ 1. Этика.

СМ 2. Эстетика.

Annotation of the program of educational discipline «Ethics and Aesthetics»

The purpose and objectives of the discipline: to provide scientific and methodological level of ethics and aesthetics for training in accordance with the requirements of the Ministry of Education of Ukraine and state regulations, students mastering the most common laws and forms of ethical and aesthetic knowledge, the formation of knowledge of ethics and aesthetics, introduction to fundamental ethical and aesthetic values, translate them into stable beliefs and motives.

The subject of the discipline: the most common form of laws and ethical and aesthetic knowledge acquisition and organization of social life under the laws of beauty.

Discipline «Ethics and Aesthetics»(PN -1, 5 54)

Contents:

Content modules (СМ):

СМ 1. Ethics.

СМ 2. Aesthetics.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розподіл обсягу навчальної роботи студента

Призначення: підготовка спеціалістів	Напря́м, спеціально́сть, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 1,5 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 54	Напря́ми: спрямування 6.140103 Туризм , Освітньо- кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - Вибіркова Рік підготовки: 1-й Семестр: 2-й Лекції – 17 год. Практичні – Самостійна робота – 37 год. Вид підсумкового контролю: 2 семестр - залік

Структура навчальної дисципліни

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Семестр(и)	Години							Екзамен (семестр)	Залік (семестр)	
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР			РГР
6.140103 Туризм	1,5\54	2	17	17	-	-	37		-	-	-	2

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Дисципліна Етика та Естетика (ЗН-1,5\54)

ЗМ 1. Етика

Етика як наука, Мораль як соціальне явище, що розвивається, головні категорії моралі, етикет.

ЗМ. 2. Естетика.

Естетика як наука, категорії естетики, мистецтво.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи		
		Лекц.	Практ.	Сам. робота
		17	-	37
Модуль 1. Етика та естетика	1,5\54	17	-	37
ЗМ. 1. Етика	0,7/18	8	-	15
ЗМ. 2. Естетика	0,7/18	8	-	15
Залік	0,1	1		7

2.3.1. План лекційного курсу

Зміст	Кількість годин
	ДН
Модуль 1. Етика та естетика	17
ЗМ. 1. Етика Етика як наука. Мораль та моральність. Мораль як явище, що розвивається. Головні категорії етики. Етика ділових стосунків. Етикет.	8
Тестування	
ЗМ. 2. Естетика Естетика як наука. Категорії естетики. Мистецтво.	8
Тестування	
Залік	1
Усього:	17

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента.

Найменування змістових модулів, що виносяться для самостійної роботи	Години	Літературні джерела	Форма звіту
	Денна		
Модуль 1. Етика та естетика	37		
ЗМ. 1. Етика	15	2,3,4,5,6,8,9,11,12,13,15,16	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
ЗМ. 2. Естетика	15	1,7, 10,14	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
Залік	7	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	Залікова робота
Усього	37		

залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

№ п/п	Контрольні заходи	Обов'язкові або заохочувальні	Максимальна кількість балів за один контрольний захід
1	2	3	4
1.	Лекційний контроль	Обов'язково	5
2.	Домашнє тестування	Обов'язково	5
3.	Аудиторне тестування	Обов'язково	5
4.	Поточна контрольна робота	Обов'язково	5
5.	Модульна контрольна робота	Обов'язково	40
6.	Підготовка та обов'язковий захист головних положень реферату або презентації в аудиторії Один реферат або презентація за семестр.	За бажанням, при взаємодії з викладачем.	10
7.	Виконання домашніх завдань: відповіді на проблемно-пошукові	За бажанням, при взаємодії з	5

Продовження табл.

1	2	3	4
	завдання; конспектування першоджерел.	викладачем.	
8	Підготовка та обговорення есе (1-2) сторінки. Одне есе за семестр	За бажанням, при взаємодії з викладачем.	10
9	Залікова модульна робот	Обов'язково	40

Контроль систематичного виконання самостійної роботи.

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) вирішення завдань, що було винесено для самостійного опрацювання, і завдань, що винесено на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом усього семестру.

При оцінюванні самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності виконання завдань (згідно з графіком навчального процесу).

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 Тестування або контрольна робота	30
ЗМ 1.2 Тестування або контрольна робота	30
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 (залік)	
Залікова модульна контрольна робота	40
Всього за модулем 1	100

Підсумковий контроль (залікова модульна контрольна робота) здійснюється у формі письмових відповідей на питання, що винесено на залік або ж у формі тестування в час, передбачений розкладом занять.

2.6. Методи та критерії оцінювання знань з курсу та модуля «Етика та естетика»

Параметри	Відмітка відповіді				
	Зараховано відмінно А	Зараховано дуже добре, добре В, С	Зараховано задовільно, достатньо D, E	Незараховано незадовільно F	Незараховано FX
1	2	3	4	5	6
Володіння понятійним апаратом та категоріями	Основні поняття і категорії засвоєні	Поняття засвоєні, але в деяких випадках неточно	Поняття та категорії засвоєні неточно	Основні поняття і категорії не освоєні	Основні поняття і категорії не освоєні
Знання науково фактичного матеріалу	Вільне володіння необхідним науковим матеріалом	У викладі матеріалу визначаються неточності	У викладі матеріалу визначаються неточності і не беруться необхідні фактичні дані	Неволодіння фактичним матеріалом	Неволодіння фактичним матеріалом
Вміння проводити аналіз і узагальнення	Самостійно проводиться науковий аналіз фактичного матеріалу	Самостійне проведення наукового аналізу фактичного матеріалу, але допускаються неточності і непослідовність	Переказ навчального матеріалу з елементами аналізу	Переказ навчального матеріалу без проведення аналізу	Переказ навчального матеріалу без проведення аналізу з неточностями
Знання учбової літератури курсу	Вільне володіння матеріалами підручника та знання основної літератури	Володіння матеріалами підручника та знання основної літератури	Знання матеріалів підручника та знання основної літератури	Знання матеріалів підручника, але незнання основної літератури	Незнання матеріалів підручника незнання основної літератури
Повнота володіння матеріалами курсу	Вільне володіння матеріалами курсу, відповіді на всі питання	Вільне володіння матеріалами курсу не доліки в обґрунтованості відповідей	Володіння матеріалами курсу не доліки в обґрунтованості відповідей	Слабке володіння матеріалами курсу немає обґрунтованих відповідей	Неволодіння матеріалами курсу, відсутність обґрунтованих відповідей

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6
Оцінювання тестових завдань	Відповіді на всі запитання вірні	Вірні відповіді на запитання до 80%	Вірні відповіді на запитання до 60%	Вірні відповіді на запитання до 50%	Відповіді на питання менш 50%

Контроль засвоєння матеріалу змістових модулів здійснюється згідно календарного плану занять. Контроль рівня знань може відбуватися у вигляді тестування або контрольної роботи, за матеріалами відповідних змістових модулів. Після проходження першого модулю передбачається контроль з предмету етика та естетика який відбувається в письмовій формі у вигляді заліку.

Загальна оцінка з модулів та змістових модулів здійснюється згідно загальних правил та вимог вищої школи та безпосередньо Академії. Сума балів для накопичення за двома змістовими модулями, повинна перевищувати 30 балів. Це є допуском до залікової роботи, яка повинна бути виконана не менш ніж на 20 балів.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	ЗМ, де застосовується
Горелов А.А. Этика: учебное пособие – М.: Флинта: Московский психолого-социальный институт, 2008.	ЗМ 1
Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика. Учебник. – М.: Гардарики, 2003.	ЗМ 1
Гусейнов Д, А., Иррлитц Г. Краткая история этики. – М., 1987.	ЗМ 1
Етика: Навчальний посіб. / В.О. Лозовой, М.І. Панов, О.А. Стасевська та ін; За ред. проф. В.О. Лозового. – К.: Юрінком Інтер, 2002.	ЗМ 1
Малахов В. Етика. Курс лекцій. 2-е вид. – К.: Вища школа, 2000.	ЗМ 1
Словарь по этике / Под ред. А. А. Гусейнова, И. С. Кона. – М., 1989.	ЗМ 1
Естетика. Підручник для гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. Л. Т. Левчук. Д. Ю. Кучерюк. Вища школа.-2000.	ЗМ 2
Левчук Л. Т. Оніщенко О. І. Основи естетики. – К.:Вища школа.-2000.	ЗМ 2
Сморж Л.О. Естетика. Навч.пос. – К., Кондор 2005	ЗМ 2
Цифровий репозитарій ХНАМГ www.ksame.kharkov.ua	Усі теми

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Етика та естетика»

(для студентів 1 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня
бакалавр, галузі знань 1401 Сфера обслуговування, напряму підготовки
6.140103 Туризм)

Укладач: **САДОВНИКОВ** Олег Костянтинович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2012, поз. 156 Р

Підп. до друку 8.02.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,7

Зам. № 7987

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.